

A decorative graphic featuring two unrolled scrolls on either side of a central ornate scrollwork frame. The scrolls are white with gold-colored ends and are set against a light beige background.

תורת הרי"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמא שליט"א
לפרשת השבוע

פרשת מצורע - שבת הגדול

פרשת מצורע

"זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו"

**כל בעיה בחיים היא כנורה אדומה לסמן
לאדם מה עליו לתקן**

בפרשיות האלה אנחנו רואים נגעים שבאים לאדם, הדבר של הנגעים הוא דבר של פלא גדול, פתאום האדם רואה צרעת בגוף שלו, פתאום אדם רואה נגע בבגד, פתאום אדם רואה נגע בקיר בבית שלו. ואז האדם הולך אל הכהן, והכהן אומר לו ללכת מהבית וסוגרים את האדם בהסגר עד שהוא חוזר בתשובה ועובר לו הנגע, כך גם העניין של הנגעים בבתים ובבגדים של האדם.

כתוב בספרים הקדושים שנגעים זה שפתאום יוצאת צורה, דמות בקיר בבית של האדם ואז צריך לשבור את הקיר או מה שהכהן אומר. נבוא ונשאל הרי לבית אין דם ואין גוף, אז איך הבית מוציא נגע בקיר וכך גם בבגד שאין לו דם או גוף אז איך פתאום הבגד מוציא צורה של נגע בבגד?

אלא צריך לדעת יסוד גדול, הנגעים זה כמו נורה אדומה בחיים, כמו שיש לאדם מכונית ופתאום נדלקת נורה אדומה שמסמנת על קלקול, כך הנגעים מדליקים נורה אדומה ומסמנים לאדם שמהו לא בסדר אצלו בחיים, שיש לו צרה בחיים.

היום אין נגעים אז כל בעיה שיש לאדם בחיים, הוא צריך לדעת שזו נורה אדומה בחיים. מי שחכם הולך ומחפש מה הנורה האדומה הזו מראה, כמו במכונית שנדלקת נורה שהאדם הולך ומתקן את הקלקול. מי שלא חכם, הולך להחליף את הנורה או מכבה אותה שלא תדלק. אם כיבית את הנורה שלא תדלק זה לא שינה את הבעיה שיש ברכב, בסוף הרכב יפסיק לעבוד כי יש קלקול, צריך לתקן את הבעיה ולא להחליף את הנורה.

כל נגע, צרה או בעיה בחיים היא נורה שנדלקת לאדם. אדם שיש לו בעיה בפרנסה זו נורה אדומה, אדם שיש לו בעיה בבריאות זו נורה אדומה, אדם שיש לו איזה צער בלב זו נורה אדומה. אם ילך ויכבה את הנורה לא יתקן את

הבעיה, אולי ירגע רגע אחד שאין נורה דלוקה אבל הבעיה מתפתחת כי המכונית תפסיק לנסוע והקלקול ילך ויתפתח, כל בעיה שיש בחיים זו מנורה אדומה.

בזמן שבית המקדש היה קיים אז היה נגע בגוף, נגע בבגד או בבית ואז האדם היה יודע שיש צרה ויש נורה אדומה. מי שהיה חכם היה הולך לכהן, חוזר בתשובה ומביא קרבן ואז הנורה נכבית. היום שאין לנו בית מקדש ואין נגעים לא צורה בגוף ולא בבגד או בקיר, אז הנורות האדומות אלו הבעיות שיש לאדם בחיים. יש לאדם בעיה, זו נורה אדומה שילך ויעשה חשבון נפש ויתקן את העניין שיש לו. אם יכבה את הנורה לא ישתנה כלום והבעיה תלך ותחמיר וזה ילך ויגדל לדברים יותר קשים ויותר חמורים, אלא האדם צריך ללכת לתקן מיד את הבעיה ולא להחליף את הנורה.

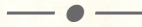
הזמן הזה הוא זמן של חשבון נפש גדול בעם ישראל, העולם משתנה והעולם עומד בכמה מבחנים, והאדם צריך להיות עם כוחות נפש לתקן את עצמו ולדעת שאם הוא לא יתקן את

עצמו הדברים יתפתחו למקומות לא טובים. אבל אם האדם יתקן את עצמו וישר את הדרכים שלו וישמור על עצמו, הוא ילך בדרך טובה וקדושה, בקירבה לקב"ה.

זה זמן שהדברים ברורים, מי שנמצא בדרך השם הוא בדרך השם, מי שלא בדרך השם אז הוא לא בדרך השם. אדם צריך לקדש את עצמו ולא להטעות את דעתו ולהשתכנע מדברים שלא טובים ומכל הניסיונות שיש בדור הזה, אלא להיות דבוק בקב"ה ולדעת שנורה שנדלקה מכבים אותה על ידי התיקון שמתקן את הקלקול וכך האדם יתקדש ויתרומם ויגיע לדברים גדולים וקדושים.

סיפרנו כמה פעמים לפני שנים רבות כשמצאו לנו פעם ראשונה את המחלה, היינו אצל הרופא ועשו לנו בדיקת סי.טי.טי והרופא אמר שיש בעיה. אמרנו לרופא בבדיחות ובמליצה אם נשלם לך כסף אתה יכול לתקן את הסי.טי.טי שיראה טוב? צריך לדעת לתקן סי.טי.טי זה לא ישנה את הבריאות, צריך לעשות ניתוח לתקן את הבריאות ולא לשנות את התמונה של הצילום סי.טי.טי.

מי שהולך וחושב לשנות את הנורה זה לא יתקן את המצב, תלך לתקן את הבעיה, את הדבר המקולקל ברכב ואז הדברים יהיו אצלך טובים וכך יהיה לאדם קירבה לקב"ה.

"זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו"

**אדם ששומר על שני השערים שלו
הקב"ה שומע את תפילתו**

ידוע שהכוח של הפה הוא גדול ביותר, אדם בפנה שלו יכול להחריב ולבנות עולמות. הגמרא אומרת (ברכות ח.) אמר רב חסדא לעולם יכנס אדם שני פתחים בבית הכנסת, אדם שבא לבית הכנסת לא יתחיל את התפילה עד שיכנס בשני שערים לבית הכנסת, שואלת הגמרא ואם אין שני שערים אז לא יוכל להיכנס להתפלל?

עונים המפרשים שני שערים פירושו, שצריך לחכות את הזמן שלוקח להיכנס בשני שערים, אדם שנכנס לבית הכנסת לא ירוץ מיד ויתחיל את התפילה אלא ישב מרחק הליכת שני שערים

ואז יתחיל את התפילה, כך פשט הפירוש של הגמרא בדברי רב חסדא.

ואולי אפשר לפרש ולומר עוד יסוד גדול, אדם שרוצה להתפלל צריך להמתין מרחק של שני שערים, שני שערים זה הפה, השפתיים זה שער אחד והשיניים זה השער השני. אדם שרוצה להתפלל ושהקב"ה ישמע את התפילה שלו ויקבל את התפילה שלו, הוא צריך לשמור על שני השערים על השפתיים ועל השיניים. אם האדם שומר על שני השערים האלה, אז "ה' שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ" (תהלים נא, יז), אם האדם לא שומר על שני השערים האלה הוא לא יכול להגיד ה' שפתי תפתח, הפה שלו עכשיו דיבר דברים בטלים ופתאום הוא יושב להתפלל עם מלך מלכי המלכים הקב"ה? אם האדם שומר על שני השערים האלה אז הוא יכול לפתוח את פיו ולהגיד תהילות ותשבחות לקב"ה.

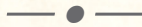
וצריך לדעת שיש לאדם ל"ב שיניים, שלושים ושתיים שיניים בפה של האדם, שישה עשר שיניים למעלה ושישה עשר שיניים למטה. מספר זה ל"ב הוא מספר קדוש, רבנו האר"י

הקדוש אומר שיש ל"ב נתיבות מהמוח כמו עורקים עיקריים שיורדים לכל הגוף של האדם מהמוח. אם נבדוק נראה שבבית המקדש בכל שבוע היו מקריבים שישה עשר קורבנות וכך גם שישה עשר אנשים שעולים לתורה בכל שבוע (ג' ביום שני, ג' ביום חמישי, ז' ביום שבת וג' במנחה של שבת), שישה עשר שיניים למטה כנגד שישה עשר שעולים לתורה ושישה עשר שיניים למעלה כנגד שישה עשר קורבנות שהיו מקריבים בבית המקדש וזה ל"ב נתיבות שיורדים מהמוח של האדם למוח של האדם.

ואם נסתכל נראה שהתורה גם מתחילה באות ב' "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" (בראשית א, א) ומסיימת באות ל' "אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה לְעֵינַי כֹּל יִשְׂרָאֵל" (דברים לד, יב) ל"ב הנתיבות שיורדים מהמוח של האדם כנגד הל"ב שיניים שיש בפה של האדם. ועם השיניים האדם לועס את האוכל, מתקן את הניצוצות וכך הוא מביא את גופו לתיקון השלם.

ועל זה אומר רבנו הנעם אלימלך (פרשת וירא) ישוד גדול, הקב"ה ברא את העולם בכ"ב אותיות

ומביא את הגמרא שיש עוד שם לקב"ה כביכול, כ"ב יכול, הקב"ה צמצם את עצמו לכ"ב אותיות של התורה הקדושה ויכול לעשות הכל, בזה ברא את העולם. והמשנה אומרת (אבות ה, א) **בְּעֵשְׂרֵה מְאֹמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם**, עשרה מאמרות וכ"ב אותיות זה יחד ל"ב כנגד ל"ב שיניים שיש באדם ול"ב נתיבות שיורדים מהמוח של האדם לגוף של האדם. אז אדם ששומר את השפתיים ואת הפה כמו שאומר רב חסדא שני פתחים ואז מתפלל ה' שומע את התפילה שלו.

**"וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לְמִטְהַר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת
טְהוֹרוֹת"**

**האדם מביא שתי ציפורים לכהן על מה
שדיבר לא טוב ועל מה שיכל לדבר טוב**

התורה הקדושה אומרת לנו בפרשת השבוע שאם אדם דיבר לשון הרע הקב"ה מעניש אותו בצרעת או בגוף או בבית והתיקון של אותו אדם הוא לקחת שתי ציפורים ולהביא אותן קרבן. וצריך לדעת שלא היו שוחטים את שתי

הציפורים, אלא התורה אומרת "וְשַׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר
הָאֶחָת" רק ציפור אחת, את השנייה "וְשַׁלַּח אֶת
הַצִּפּוֹר הַחַיָּה עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה" משחררים. אז הקשנו
למה משחררים ציפור אחת ואחת שוחטים, למה
לא שוחטים את שתי הציפורים?

אז צריך לדעת שבלשון הרע יש שני דברים
דין וחשבון, המשנה אומרת (אבות ג, א) דַּע מֵאֵין
בְּאֵת וְלֹאֵן אֶתָּה הוֹלֵךְ וְלִפְנֵי מִי אֶתָּה עֲתִיד לִתֵּן דִּין
וְחֶשְׁבוֹן, למה נאמר דין וחשבון, הרי לכאורה הם
אותו דבר?

אלא דין זה על הדבר הרע שהאדם עשה,
חשבון זה הטוב שהאדם יכל לעשות באותו הזמן
שעשה את הרע, אם האדם לא היה עושה את
הרע, איזו מצוה או דבר טוב היה יכול לעשות
באותו הזמן. וכך גם בעניין של המצורע, על זה
שהאדם דיבר לשון הרע ופטפט כמו ציפור, אז
ציפור אחת שוחטים ומקריבים קרבן. את הציפור
השנייה שהאדם יכל לדבר טוב ולא דיבר טוב,
משחררים אותה שהיא תעוף ותסתובב ותדבר

טוב ותתקן את זה שהאדם לא דיבר דברים טובים.

— ● —
"וְשַׁלַּח אֶת הַצִּפּוֹר הַחַיָּה עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה"

**לא רק המדבר לשון הרע נענש אלא גם
 השומע לשון הרע ושותק**

התורה הקדושה אומרת לנו בפרשת השבוע אדם שח"ו קיבל צרעת בגופו הולך לכהן והכהן מוציא אותו מחוץ לג' מחנות שיש בעם ישראל, כהונה לוייה וישראל. כל אדם שיש בו טומאה מוציאים אותו מחוץ למחנה, טומאה קלה מחוץ למחנה של הכהנים, טומאה יותר קשה גם מחוץ למחנה של הלויים וטומאה החמורה ביותר צרעת, מוציאים אותו בנוסף גם מחוץ למחנה של ישראל.

אחרי כן כשהכהן רואה שאותו אדם נתרפא מנגע הצרעת, הכהן אומר לאותו אדם להביא קרבן, שתי ציפורים ועץ ארז ושני תולעת ואזוב. את הציפורים הכהן לוקח וטובל אותם במים שבעה פעמים ושוחט ציפור אחת, את הציפור

השנייה הכהן טובל בדם של הציפור הראשונה, ואז משחרר אותה. זה הקרבן של אדם שדיבר לשון הרע, אדם שיש לו צרעת בגופו.

צריך להקשות קושיה חזקה אדם שהלך ועשה עבירה, מביא לקב"ה קרבן על הדבר הלא טוב שעשה, עולה של הקב"ה, יש דברים שמותר לאכול מהקרבן ויש דברים שאסור לאכול מהקרבן. את הקרבן מקריבים לקב"ה וזה שלו. פה אנחנו רואים הקב"ה ציווה שאדם מצורע צריך להביא שתי ציפורים, ציפור אחת שוחטים לקב"ה וציפור שניה משחררים, האדם הביא שתי ציפורים, יש הרבה ציפורים בחוץ למה לא שוחטים גם את הציפור השנייה על מה ולמה משחררים אותה?

אלא אפשר לבאר ולומר יסוד גדול שכל אדם צריך לשים אותו מול עיניו כל חייו, חז"ל אומרים (ערכין טז.) **צרעת באה על עוון לשון הרע**, התקנה של מי שדיבר לשון הרע ונענש בצרעת זה להביא קרבן, אבל מי ששמע לשון הרע ולא מיחה, שמע דברים לא טובים ולא צעק ואמר שזה לשון הרע ואסור לדבר כך אלא שתק, הוא גם עשה עבירה.

לכן מביאים קרבן שתי ציפורים, ציפור אחת שוחטים וציפור שניה משחררים כדי שהציפור השניה תסתובב בעולם ותצפץ ותאמר בעולם שהיא מתקנת את מה שאותו אדם שמע לשון הרע ולא מיחה.

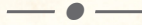
וכך מסופר על החפץ חיים, היה פעם אדם שדיבר על החפץ חיים בלי סוף לשון הרע, אחרי זמן קרו לו אסונות קשים והוא בא לחפץ חיים לבקש סליחה שדיבר עליו לשון הרע ועכשיו קורים לו הרבה אסונות. אמר לו החפץ חיים, אני אסלח לך בתנאי אחד שתשב ותכתוב כל מה שדיברת עלי. אמר אותו אדם לחפץ חיים שגם אם ישב שבועות לא יספיק לכתוב את מה שדיבר, ענה לו החפץ חיים שהוא לא סולח לו עד שישב ויכתוב הכל. ישב אותו אדם וכתב במשך כמה ימים ולילות מחברות שלימות של לשון הרע שדיבר על החפץ חיים.

אחרי שגמר לכתוב, אמר לו החפץ חיים עכשיו תלך ותקרע את כל המחברות לחתיכות קטנות מאוד, אותו אדם חשב שזה תיקון והוא הלך וקרע. אמר לו החפץ חיים עכשיו תלך לחלון

ותזרוק את כל החתיכות הקטנות של הדפים שקרעת. זרק אותו אדם את הכל מהחלון, הייתה רוח חזקה שהעיפה את הפירורים של הדפים ואז אמר לו החפץ חיים, עכשיו תלך ותאסוף את כל החתיכות של הדפים. אמר אותו אדם לחפץ חיים איך הוא יאסוף את הפירורים הרוח לקחה את הכל, אמר לו החפץ חיים איך הוא יוכל לאסוף את הלשון הרע שאותו אדם דיבר עליו, הלשון הרע שדיבר מסתובבת בכל מקום.

אותו דבר מתי שמביאים את שתי הציפורים, ציפור אחת היא על מה שהאדם דיבר לשון הרע, ציפור שנייה משחררים בשביל שתצא לרחוב לתקן את כל מה שדיבר, את כל הדיבורים הלא טובים שהאדם דיבר. ללכת ממקום למקום ולהגיד שטעה, מתי שהיה צריך לצעוק ולהגיד לא נכון והוא שתק, גם על שתיקה נענשים לא רק על דיבור נענשים. על שני הדברים נענשים גם על דיבור וגם על שתיקה, אדם שמדבר לשון הרע צריך להביא ציפור ולשחוט אותה כקרבן, אדם ששתק צריך גם אחרי כן להביא ציפור שהתיקון

שלה שתסתובב בכל מקום לתקן את הלשון הרע
שדיבר.

**"וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמַּטֵּהר שְׁתֵּי צַפְרִים חַיִּוֹת
טְהוֹרוֹת"**

**שתי הציפורים לרמז על שתי הדרכים
בעבודת השם לקרב רחוקים**

התורה הקדושה אומרת שהמצורע מביא
שתי ציפורים לכהן כקרבן, ציפור אחת שוחטים
והציפור השניה משחררים. אז חשבנו לומר יסוד
גדול, הגמרא מספרת (ברכות מח.) על אביי ורבא
כשהיו קטנים למדו אצל רבה. באחד הימים
שאל אותם רבה מי ברא את העולם, למי אנחנו
מברכים, ענו לו לקב"ה. והקב"ה היכן יושב שאל
אותם, רבא ישב בבית מדרש וסימן כלפי התקרה
לשמייים, אביי הוציא את רבה מחוץ לבית מדרש
והצביע לשמייים.

אמר רבה הילדים האלה עוד שהם קטנים
רואים שיצאו גדולים בעם ישראל, וכך רואים
שאביי ורבא הם שני האמוראים הגדולים

והחשובים בעם ישראל שכמעט אין סוגיה בש"ס שדעתם לא מופיעה. נשאל איך רבה הסיק מזה ששני הילדים האלה יהיו לאמוראים קדושים שכך אמרו וככה הצביעו, מה העומק בדברים?

אלא אולי אפשר לבאר כך, יש שתי שיטות בדרך השם, שיטה אחת אשרי יושבי ביתך אדם יושב בבית, לומד תורה ועובד את השם, קורא תהלים לומד גמרא ומשנה, לא יוצא מהבית. ויש שיטה שניה שהאדם יוצא לרחוב ומקרב אנשים, משפיע על אנשים ועושה כל מה שהוא יכול לעשות. רבא עבודת השם שלו הייתה לשבת בישיבה וללמוד תורה, עבודת השם של אביי הייתה לצאת ממקום למקום, היה עושה צדקה וחסד, עושה מעשים טובים. וכך רואים גם אצל הרבה צדיקים מהדורות שעברו, היו צדיקים שישבו בבית והיו צדיקים שיצאו לרחוב לקרב אנשים.

נראה את שני הסבות הקדושים שלנו הסבא "בבא מאיר" והסבא רבא "בבא סאלי". בבא מאיר היה יושב בבית, לעיתים נדירות היה יוצא מהבית, בבא סאלי היה פה והיה שם, נסע

לצרפת, לאלג'יר לארץ ישראל, הסתובב בכל מקום. יש צדיקים שעבודת השם שלהם אשרי יושבי ביתך מהבית משפיעים, לומדים תורה ובונים מסילות בלבבות של כולם. יש צדיקים שהולכים ברחוב לאסוף את ניצוצות הקודש על ידי מצוות ומעשים טובים, התמודדות ומלחמה עם הסטרא אחרא פנים מול פנים.

וכך גם נראה אצל חנוך ואצל אברהם אבינו, התורה הקדושה אומרת לנו על חנוך "וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וְאֵינְנוּ" (בראשית ה, כד) חנוך עבד את ה' בינו לבין עצמו, לא יצא ולא השפיע על אנשים ישב בתוך הבית שלו, טיהר וקידש את עצמו עד שזכה להיות המלאך מט"ט. מצד שני אברהם אבינו בנה אוהל עם ארבעה פתחים "וְהוּא יָשָׁב פֶּתַח הָאוֹהֶל כָּחֵם הַיּוֹם" (בראשית יח, א) מקרב אנשים ומשפיע על כל אחד שהוא יכול, זו העבודה של אברהם אבינו וזה גם מה שהיה אצל אביי ורבא. עבודת השם של רבא הייתה בתוך הבית מדרש, משם הוא מצביע למעלה כלפי הקב"ה ומשפיע לבחוץ ועבודת השם של אביי הייתה לצאת החוצה ולגדל את שמו של הקב"ה בכל מקום.

אותו דבר אפשר לפרש אצל שתי הציפורים, ציפור אחת הכהן שוחט, יושב בבית ומקריב את עצמו בעולה של תורה. ציפור שניה לצאת בחוץ ולצפצף ממקום למקום תגדל ותחזק, אלו שתי השיטות בעבודת השם.

"וְנִתְּנִי נֹגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אַחֲזַתְכֶם"

הימצאות האדם בסביבה קדושה או בקרבת צדיק משפיעה עליו לטובה וחלילה להיפך

הגמרא אומרת (חגיגה יד.) שרבי עקיבא היה דורש בדברי הגדה, בא אליו רבי אלעזר בן עזריה ואמר לו עקיבא מה לך אצל הגדה כלך מדברותיך אצל נגעים ואהלות, תפסיק לדבר בדברי הגדה ותתן שיעור בנגעים ואהלות, נגעים ואהלות זה מה שהתורה הקדושה אומרת לנו בפרשת השבוע "וְנִתְּנִי נֹגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אַחֲזַתְכֶם" בית שיש בו נגע צרעת מתי הטומאה שלו או איך הטומאה שלו, בית שיש בו מת. כך רבי עקיבא

היה דורש בדברי הגדה ורבי אלעזר בן עזריה אמר לו.

שאלנו שאלה וכך שואלים גם המפרשים, הקב"ה נתן לנו פרד"ס פ'שט ר'מז ד'רש וס'וד, כל אחד זכותו ללמוד במה שליבו חפץ ומה שנוח לו, מה ששורש נשמתו קשור לשם ואיך שהוא מרגיש באותו זמן להתחזק דברי מוסר, דברי הלכה, כל אחד מה שליבו חפץ באותה שעה ובאותו זמן. בוודאי רבי עקיבא הגדול מסר לתלמידים את מה שחשב לחזק וללמד את התלמידים באותו זמן, אם כך מדוע רבי אלעזר בן עזריה בא ואומר לרבי עקיבא להפסיק עם דברי ההגדה וללכת לנגעים ואהלות?

אז חשבנו לבאר ולומר יסוד גדול, בנגעים ואהלות לומדים את היסוד הגדול שבית שיש נגע הוא משפיע על כל הבית וכל הבית נהיה טמא, הדבר הטמא שיש בתוך הבית משפיע השפעה חמורה על כל יושבי הבית ועל כל מה שנמצא בתוך הבית שנהיה טמא.

רבותינו הקדושים אומרים שאם בדבר רע ככה הדבר, ק"ו שבדבר טוב הדבר כפול ומכופל

יותר טוב. בוודאי בבית שיש בו דבר קדוש, הקדושה משרה קדושה גדולה על כל הנמצאים בתוך הבית הזה, אם מת או נגע מטמאים כל מי שנמצא בתוך הבית, ק"ו שאם צדיק חי או דבר קדוש נמצא בתוך בית הוא מטהר ומקדש ומרומם את כל יושבי הבית.

על פי זה אפשר לבאר ולומר, רבי עקיבא היה דורש דברי מוסר ודברי הגדה, בא רבי אלעזר כלך מדברי הגדה אמר לו אתה לא צריך למסור דברי מוסר לתלמידים, כי עצם זה שאתה נמצא במקום הזה כמו נגעים ואהלות שהם מטמאים. אבל אתה בצד החיובי, המציאות שאתה נמצא פה כבר משפיעה השפעה גדולה על כל הסובבים ועל כל הנמצאים שהם יהיו קדושים וטהורים, מחוזקים ומושפעים לדרך השם מעצם ההימצאות שלך בבית המדרש.

אם כך רואים יסוד גדול, מתי שיש צדיק או אדם קדוש שעובד על עצמו או דבר מקודש, כמו שיש נגע צרעת או מת והם מורידים ומטמאים את האדם שנמצא בתוך הבית, אז כך גם להיפך מתי שיש צדיק או דבר קדוש בבית אנשים נהיים

קדושים ומרוממים ומתעלים בכוח של אותו צדיק, אותו אדם מרומם וקדוש.

לכן אדם צריך להקפיד על עצמו הקפדה גדולה, מתי שאדם נמצא בסביבה קדושה, בסביבה טהורה של יראי שמיים עצם ההימצאות שלו בסביבה טובה זה כבר משפיע על האדם ומשנה אותו מקצה לקצה.

שבת הגדול

בשבת הגדול ניתן להשיג השגות גדולות
שלוקחות עבודה של שנים בזמן קצר

השבת הבאה עלינו לטובה נקראת "שבת הגדול", מובא בשו"ע (או"ח תל, א) על שם הנס הגדול שהיה לבני ישראל בשבת הזו. הקב"ה אמר לבני ישראל כשהיו במצרים "בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבֵית אָבִת שָׂה לְבֵית" (שמות יב, ג) כל משפחה תיקח שיה ותקשור אותו לכרעי המיטה ויקריבו אותו קרבן לקב"ה, קרבן פסח. כך עשו בני ישראל ולקחו שיה ואפילו שהיה האלוקים של ארץ מצרים, העבודה זרה של המצריים, עם ישראל במסירות נפש לקחו את השיה הזה לקרבן לקב"ה ועל שם זה נקראת שבת זו "שבת הגדול" על שם הנס הגדול שהמצרים ראו שעם ישראל לוקח את העבודה זרה שלהם ולא עשו כלום.

צריך להקשות ולומר על הנס הזה קוראים לשבת הזו "שבת גדול", הרי היו לבני ישראל עוד הרבה ניסים והרבה נפלאות מעל הטבע ולא

ראינו ולא מצאנו שלקחו איזה עניין לקדש שבת לדורי דורות, אלפי שנים עברו מאז שקרה הנס הזה ובני ישראל מקדשים את השבת הזו ושמים אותה כתר ועטרה לכל השבתות, מה כ"כ מיוחד בשבת זו על הנס שבני ישראל לקחו את השה לקרבן העבודה זרה של המצרים ומה הלימוד שעלינו ללמוד מדבר זה?

אלא אפשר לבאר ולומר, ידוע מה שהגמרא מספרת (ברכות סא:) לנו על רבי עקיבא כשלקחו אותו להריגה בסוף ימיו, באו תלמידיו ואמרו לו רבנו איך נראה אותך מת במצב הזה כך? אמר להם רבי עקיבא כל ימי חיכיתי לרגע הזה. ידוע שיהודי חייב לקיים מצוות והמצוה שהאדם מקיים חייבת להיות מושלמת על ידי שהאדם משעבד את הפנימיות ואת החיצוניות, את המחשבה את הרוח, את הכל האדם משעבד לקב"ה ועושה את זה בשלימות, וזו עבודה של שנים. רבי עקיבא אמר להם כל ימי, כל ימי השתדלתי ומסרתי נפש להגיע לדרגה הזו למסור את הנפש בכל כוחי ובכל המחשבה לשעבד את כל מה שיש לי למסירות נפש הזו למצוה.

וכך בכל מצוה שהאדם עושה עליו לעבוד על עצמו ולשעבד את כל מה שיש לו להשיג את המצוה טהורה וקדושה ולא פגומה. בני ישראל בארץ מצרים עבדו עבודה קשה והתרחקו מהתורה והמצוות, הגיעו למ"ט שערי טומאה. ופה בלי הכנות של חודשים ושנים כמו רבי עקיבא שאומר כל ימי עבדתי והייתי מצטער לקיים מצוה כמו שצריך.

פה בני ישראל לוקחים את השה וברגע אחד משעבדים את עצמם ועושים את המצוה לשם שמיים בקדושה וברוממות הנפש גדולה ביותר בלי עבודה של שנים רבות, ברגע אחד מגיעים לתכלית לשעבד את הפנימיות ואת החיצוניות, את הכל כדי להקריב את הקרבן לקב"ה. זו הייתה דרגה גדולה וגבוהה ביותר שהייתה בכוח של נס שבני ישראל הגיעו לתכלית בקרבן הפסח, לקחת את הקרבן במסירות נפש בלי עבודה של שנים להגיע לדרגה הזו.

אם כן, הנס בשבת הגדול היה שבני ישראל השיגו את ההשגה להקריב את קרבן פסח לטהר את כל מה שיש להם הפנימיות והחיצוניות,

ברגע אחד מסרו נפש והגיעו לתכלית וזה הכוח של השבת הזו. אדם בכדי להגיע לדברים גדולים צריך עבודה גדולה, ופה בני ישראל בלי עבודה גדולה עם סיעתא דשמייא ובנס הגיעו לתכלית הזו ברגע אחד.

לכן בשבת זו יש לאדם כוח להגיע לתכלית בלי עבודה גדולה לקיים את הפנימיות והחיצוניות במצוה בשלימות גדולה. וזה הכוח של המצוה הזו, עובדים שנים להשיג השגות גדולות שרק אחרי עמל גדול אדם מגיע לזה, אבל בשבת זו יש כוח להשיג בזמן קצר עבודה של שנים. וכל אדם שידע איך להכין את עצמו, לקדש את עצמו ולהידבק בקב"ה בשבת זו, יכול להשיג השגות גדולות שלוקח שנים רבות להשיג, בשבת זו יש רוח משמיים מהקב"ה לקצר דרך ארוכה בדברים קטנים ולהגיע לשלימות ולתכלית הנרצה.

**הכוח של שבת הגדול למחוק את
ההרגלים והטבעים הלא טובים שהאדם
משועבד להם**

השבת הקרובה נקראת "שבת הגדול" כל המפרשים מקשים ואומרים מה הייחודיות בשבת זו שנקראה בשם זה, מה המעלות והיסודות הגדולים שטמונים בשבת זו? אז חז"ל עונים ומפרשים לנו כך, ידוע שבני ישראל היו במצרים מאתיים ועשר שנים, בני ישראל היו צריכים להיות במצרים ארבע מאות שנה, אבל הקב"ה צמצם את הזמן של השעבוד למאתיים ועשר שנים, כאב ושעבוד של ארבע מאות שנה הקב"ה דחק אותנו למאתיים ועשר שנים. בסוף המאתיים ועשר שנים הגיעו בני ישראל למי"ט שערי טומאה דבר שהיה מסוכן מאוד, עוד קצת והיו נכנסים ח"ו לשער הנ"ל של שערי הטומאה ואז לא היו יכולים לצאת מזה לעולם.

חז"ל אומרים לנו שיש י"ב מזלות כנגד החודשים והסמל של חודש ניסן זה טלה, המצרים היו עובדים לטלה שהיה האלוקים שלהם, העבודה זרה שלהם. המצרים קידשו את

הטלה שהוא יהיה האלוקים שלהם, להבדיל כמו שאנחנו עובדים את הקב"ה יש כל מיני עמים שעובדים כל מיני דברים בטלים עבודות זרות, אצל המצרים זה היה הטלה כי הוא סמל של חודש ניסן והוא ראש של החודשים והן לקחו אותו ועבדו אותו.

ערב שבת קודש לפני הגאולה, הקב"ה קורא למשה רבנו ואומר לו שילך ויאמר לכל בני ישראל שיקחו את הטלה ויקשרו אותו לרגלים של המיטה. בני ישראל שהיו עבדים של המצרים סיכנו את עצמם ולקחו את הטלה שהיה האלוקים של המצרים מבלי לפחד וקשרו אותו לכרעי המיטה. הבכורות היו הכהנים של המצרים והאחראים על העבודה הזרה על הטלה שהיה סמל של ראש החודשים ניסן והבכור הוא הראש של המשפחה, לכן הוא היה הרב והכהן של אותה משפחה לעבוד את הטלה.

באו הבכורות לבני ישראל ושאלו אותם מה הם עושים ולמה הם קושרים את הטלה לכרעי המיטה, ענו בני ישראל לבכורות שהקב"ה עומד לגאול אותנו ואתם הבכורות עתידים למות.

הבכורות שמעו את זה ונכנס בהם פחד, רצו ישר להורים שלהם וסיפרו להם שהקב"ה עומד להרוג את כולם ושנשחרר את בני ישראל מהר ממצרים. ההורים של הבכורות לא האמינו לזה, אמרו להם שבני ישראל עבדים שלהם והם לא משחררים אותם.

שש מאות אלף בכורות היו למצרים, כשראו שההורים לא מקשיבים להם, קמו והתחילו לריב עם ההורים שלהם והרגו אותם וזה מה שאנחנו אומרים בתפילה "לְמַפָּה מִצְרִים בְּבִכּוּרֵיהֶם" (תהלים קלו, י) הבכורות היכו את המצרים את ההורים שלהם. באותה שבת כל האמונה שלהם והתפיסה של המצרים שהאלוקים שלהם זה הטלה והבכורות הם הכהנים והרבנים שלהם, נפלה והתרסקה ברגע אחד. הבכורות הרגו את ההורים שלהם והפסיקו להאמין בטלה, בעבודה זרה שלהם. אחרי כמה ימים הייתה מכת בכורות וכל השש מאות אלף בכורות אלו כולם מתו, ולמחרת הייתה יציאת מצרים.

בשבת הגדול קרה יסוד גדול, דבר שהמצרים האמינו בו וקידשו אותו קדושה גדולה ביותר

קֶרֶס וְאַחֲרָי שׁוֹזָה קֶרֶס, בָּאָה הַגְּאוּלָּה הַגְּדוּלָּה שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לִכֵּן בַּשַּׁבָּת הַגְּדוּל יֵשׁ כּוּחַ גְּדוּל לְמַחּוּק אֶת כָּל הָאֲמוּנוֹת טַפְלוֹת, הַדְּבָרִים לֹא אֲמִיתִיִּים שֵׁשׁ בְּתוֹךְ הָאָדָם. אֲנַחְנוּ חַיִּים בְּעוֹלָם שֶׁכָּל אָדָם מִקְדָּשׁ לְעִצְמוֹ מִשְׁהוּ, יֵשׁ אָדָם שֶׁמִּקְדָּשׁ לְעִצְמוֹ אֶת הַכֶּסֶף, יֵשׁ אָדָם שֶׁמִּקְדָּשׁ לְעִצְמוֹ כִּישׁוּפִים, יֵשׁ אָדָם שֶׁמִּקְדָּשׁ לְעִצְמוֹ אֶהְבָּה שֶׁל דְּבַר מִסּוּיִים, כָּל הָאֶהְבוֹת וְהַדְּבָרִים שֶׁהָאָדָם מִקְדָּשׁ לְעִצְמוֹ, יֵשׁ כּוּחַ בַּשַּׁבָּת הַקְּרוּבָה לְמַחּוּק אֶת הַכָּל מֵהַלֵּב שֶׁל הָאָדָם.

עבודה זרה זֶה לֹא דוֹקָא לְהַשְׁתַּחֲוּוֹת לַפְּסֵל אוֹ לְשִׁמְשׁ, עֲבוּדָה זֶרָה זֶה שֶׁהָאָדָם לּוֹקֵחַ דְּבַר זֶר חוּץ מֵאֲלוֹקִים וּמִשְׁעַבֵּד אֶת עִצְמוֹ לְאוֹתוֹ דְּבַר. אָדָם שֶׁרִץ כָּל הַחַיִּים אַחֲרֵי הַכֶּסֶף וְהַכֶּסֶף בְּשִׁבְלֵוֹ כִּמוֹ אֲלוֹקִים, נִקְרָא עוֹבֵד עֲבוּדָה זֶרָה. אָדָם שֶׁקָּם בְּבוֹקֵר וְחִי אֶת הַתְּאוּוֹת, חֵי דְבָרִים לֹא טוֹבִים וְלֹא הַגּוֹנִים בְּשִׁבְלֵוֹ זֶה עֲבוּדָה זֶרָה, הָאֲמוּנָה וְהַחִיבוּר שֶׁל הָאָדָם בְּחַיִּים צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַק בְּקַב"ה. הַכּוּחַ שֶׁל שַׁבָּת הַגְּדוּל זֶה לְמַחּוּק מֵהָאָדָם אֶת הָעֲבוּדָה זֶרָה, אֶת הַדְּבַר הַלֹּא אֲמִיתִי שֶׁהָאָדָם מִשְׁוֹעֵבֵד אֵלָיָהּ.

במשך השנה אדם שרגיל למשהו מסויים קשה לו להתנתק מזה, יום רודף יום והטבע נהיה יותר חזק, נהיה על האדם "עול הרעיון" שנכנס לאיזה רעיון וזה נהיה עליו כעול וכמשקולת על הראש שלו מכביד על הנשמה שלו וקשה לו להתנתק מזה כי ההרגל נהיה כבר טבע וחלק מהאדם וקשה לאדם להשתחרר מעבודות זרות כאלו. במשך השנה לבוא לאדם ולהגיד לו להפסיק את הטבע שהוא עושה, להפסיק להתנהג כך וכך קשה לאדם להתנתק מזה למרות שיודע שהוא טועה ועושה דבר לא טוב, למרות שמה שהוא עושה יוביל אותו לגיהנום ולמקום לא טוב, אבל קשה לו להתנתק. הכוח בשבת הקרובה שבת הגדול למחוק כל מיני יצרים וטבעים שהאדם התרגל אליהם במשך החיים למחוק בשבת אחת.

**אגרא דכלה דוחקא - על דחיקת
המחשבות הלא טובות שלא יעלו בחג
מקבלים שכר**

הגמרא אומרת (ברכות ו:): **אמר אביי אגרא דכלה** דוחקא המפרשים אומרים השבת שלפני החג, אגרא דכלה על הזמן שבאים לבית הכנסת לפני החג לשמוע דברי תורה מקבלים שכר על דוחקא הדוחק שיש בבית כנסת, שאנשים מצטופפים על זה מקבלים שכר, כך המפרשים מפרשים ואומרים.

נבוא ונשאל מה עם לימוד התורה, למה על זה הגמרא לא אומרת שמקבלים שכר אלא רק על הדוחק שיש בבית המדרש, מה עם לימוד התורה, עמל התורה עליהם לא מקבלים שכר?

אלא אולי אפשר לפרש ולומר, בשבתות וימים טובים בזמן הכי גבוה פתאום עולים לאדם מחשבות של ענייני העולם הזה, מה עם הפרנסה, מה קורה עם המשפחה, כל הטרדות וכל הדברים שמפריעים לאדם, פתאום עולים לאדם ביום שבת ובימי החג. כל הטרדות וכל המחשבות זה

הזמן שהיצר הרע מעלה אותן לאדם בדעתו. אם כך נפרש אגרא דכלה על מה מקבלים את השכר בחג, על דוחקא על זה שאדם שומע מוסר והלכה ומכין את הנפש שלו לדחוק את המחשבות הלא טובות, לדחוק את היצר הרע שלא יכנס בתוכו ויפיל אותו בנפש, על זה מקבלים שכר שהאדם מכין את עצמו.

צריך לדעת שזו עבודת היצר הרע לחכות לזמנים שהאדם מחזק את עצמו ומתעלה, ושם להפריע לאדם בטרדות ומחשבות לא טובות. לכן השבת שלפני החג כמה שהאדם יותר מתחזק באמונה, ביראת שמיים ומכין את עצמו לקראת החג ולקראת היום הקדוש, עושה את עצמו כלי קיבול לקבל את החג על זה מקבל שכר שמכניע את היצר הרע שלא יקלקל ויפריע לו בנפש שלו.

